



BLEKINGE TINGSRÄTT

Blekinge tr

Domare 5.

Mål nr: B 468-16

Rättelse/komplettering

Dom, 2016-10-04

Domskäl

- Rättelse, 2016-10-07
Beslut av: rådmannen Ingela Klinteberg

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 500 kr enligt lagen (1994:619) enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.



BLEKINGE TINGSRÄTT
Blekinge tr
Domare 5.

DOM
2016-10-04
meddelad i
KARLSKRONA

Mål nr: B 468-16

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

DAVID Hans Vilhelm Holmgren, 19810305-0418
Åsögatan 173 Lgh 1202
116 32 Stockholm

Offentlig försvarare:

Advokat Frida Wallin
Advokatfirman De Basso AB
Hantverkargatan 42 B
112 21 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Malin Niklasson
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Karlskrona
Box 98
371 21 Karlskrona

Målsägande

Sekreteress A, se Partsbilaga sekretess
Sekreteress

Målsägandebiträde:

Advokat Angelika Lesniewicz
Cefyra Advokatbyrå HB
Box 116
294 22 Sölvesborg

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

Grovt barnpornografibrott, 16 kap 10 a § 1 st 1 p och 5 st brottsbalken
2014-03-10 -- 2014-05-28 (3 tillfällen)

Påföljd m.m.

Fängelse 6 månader

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 319 371 25 KARLSKRONA	Rådhuset, Stortorget	0455-33 54 00 E-post: blekinge.tingsratt@dom.se	0455-268 58	måndag - fredag 08:00-16:00

Skadestånd

David Holmgren ska utge skadestånd till Sekretess A med 40 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) på 10 000 kr från den 10 mars 2014, på 10 000 kr från den 20 april 2014 och på 20 000 kr från den 28 maj 2014 till dess betalning sker.

Sekretess

Sekretessen enligt 35 kap 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska vara fortsatt tillämplig på de inom stängda dörrar förevisade filmerna. Vidare ska sekretessen enligt samma lagrum bestå för de uppgifter som förebringats inom stängda dörrar och som kan röja målsägandens identitet. Sekretessförordnandet innefattar identitetsuppgifter och uppgifter som kan leda till att identiteten kan klarläggas, inklusive ljud-och bildupptagningar av förhör som hållit inom stängda dörrar.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Frida Wallin tillerkänns ersättning av allmänna medel med 28 701 kr. Av beloppet avser 15 876 kr arbete, 6 075 kr tidspillan, 1 010 kr utlägg och 5 740 kr mervärdesskatt.
 2. Angelika Lesniewicz tillerkänns ersättning av allmänna medel för arbete som målsägandebiträde med 34 672 kr. Av beloppet avser 20 110 kr arbete, 6 683 kr tidspillan, 945 kr utlägg och 6 934 kr mervärdesskatt.
 3. Kostnaden för försvaret och målsägandebiträdet ska stanna på staten.
-

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har begärt att David Holmgren ska dömas för grovt barnpornografibrott och påstått följande.

GROVT BARNPORNOGRAFIBROTT (5000-K1529851-15)

David Holmgren har skildrat målsäganden, som då var under 18 år, i en barnpornografisk film. Det hände den 10 mars 2014 i Ronneby kommun.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom målsäganden utnyttjats på ett särskilt hänsynslöst sätt.

David Holmgren begick gärningen med uppsåt.

GROVT BARNPORNOGRAFIBROTT (5000-K1529851-15)

David Holmgren har skildrat målsäganden, som då var under 18 år, i en barnpornografisk film. Det hände den 20 april 2014 i Ronneby kommun.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom målsäganden utnyttjats på ett särskilt hänsynslöst sätt.

David Holmgren begick gärningen med uppsåt.

GROVT BARNPORNOGRAFIBROTT (5000-K1529851-15)

David Holmgren har skildrat målsäganden, som då var under 18 år, i en barnpornografisk film. Det hände den 28 maj 2014 i Ronneby kommun.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom målsäganden utnyttjats på ett särskilt

hänsynslöst sätt.

David Holmgren begick gärningen med uppsåt.

Målsäganden har begärt att David Holmgren ska betala skadestånd till henne med sammanlagt 87 000 kr avseende kränkning och sveda och värk. Beloppet fördelar sig enligt följande 25 000 (åtalspunkten 1), 25 000 kr (åtalspunkten 2) och 30 000 kr (åtalspunkten 3). Yrkandet för sveda och värk uppgår till 7 000 kr.

David Holmgren har vidgått de faktiska omständigheterna i målet men bestritt ansvar för brott på grund av att han har befunnit sig i straffrättsvillfarelse. Under alla omständigheter har han anfört att gärningarna inte är att bedöma som grova eftersom målsäganden inte utnyttjats på ett hänsynslöst sätt.

Han har motsatt sig att betala skadestånd till målsäganden. Han har inte godtagit något belopp som skäligt i sig. Han har bestritt att målsäganden drabbats av psykiskt lidande och att gärningarna utgjort en allvarlig kränkning av hennes personliga integritet. Han har vidare anfört att skadeståndet under alla omständigheter ska jämkas med hänsyn till målsägandens eget agerande. Han har godtagit sättet att beräkna ränta.

UTREDNINGEN

Åklagaren har åberopat förhör med målsäganden, David Holmgrens uppgifter och vittnesförhör med inspektören Kaarina Haavistola. Åklagaren har även åberopat viss skriftlig bevisning.

Förhören har spelats in och tingsrätten redovisar i denna dom uppgifterna från förhören endast i de delar som det behövs för att klargöra hur tingsrätten har kommit fram till sina ställningstaganden.

NN 1: Hon var 15 år när hon träffade David via internet. De hade kontakt under två års tid. Först var det bara sex men sedan blev det mer känslor. De träffades första gången hösten 2013. Det är hon som skildras på filmerna även om hon inte minns de specifika tillfällena. Hon visste inte om att han skulle filma. De hade inte diskuterat det innan. Hon reagerade inte så mycket eftersom man inte gör det i en sådan situation. Våren 2016 var hon 16 år. Hon hade sagt sin riktiga ålder till honom. Hon visste hur gammal han var. Hon vet att han har tittat på filmerna men annars vet hon inte vad han gjort med dem. Första gången hon träffade honom mådde hon mycket dåligt men sedan mådde hon bra igen. Efter att ha varit hos polisen mådde hon dåligt igen. De skulle inte definiera sig som ett par men hon skulle inte träffa någon annan. Han visste hennes ålder och han visste även i detalj hur dåligt hon mådde. Hon ville inte säga något om filmerna efteråt. Hon tror att hon sa att det var ok så länge hon slapp se dem. Han sa att han kollade på dem hemma. Hon har inte alls mått bra. Hon har träffat en psykolog. Hon har haft sömnproblem, varit nervös och haft väldigt mycket ångest. Det tog ett tag innan hon vågade fråga polisen om filmerna hade påträffats någon annanstans. Hon var rädd för svaret. Hon och David pratade inte om filmerna direkt efteråt men det kom upp efter ett tag. Han frågade inte innan om det var ok och han frågade inte efter första gången. Hon har inte sagt ifrån. Hon önskar att relationen med David inte skulle ha varit. Då hade hon inte mått så dåligt.

David Holmgren: De träffades på en chatsida. Han fick reda på hur gammal hon var tidigt. Det var i början. I början pratade de mycket sex. Han har filmat och använt telefonen. Det var på hans initiativ. Det var inte riggat. Han vill minnas att de pratade om att filma innan. Han vet inte om han frågat om han fick filma men de hade pratat om det vid något tillfälle. Han var utsatt för inre stress. Dialoger flöt ihop. Han hade betänkligheter mot hennes ålder. Filmningen var inte planerad. Telefonen var i byxfickan. Han chattade mycket med många men han hade starka känslor för henne. Han har hela tiden varit medveten om hennes ålder. Han försäkrade sig om att hon var över 15 år. Efteråt har han fått lära sig att man inte

fick filma personer under 18 år. Han hade aldrig spelat in om han hade vetat att hon inte ville. I samband med att hans telefon togs i beslag och filmerna anträffades fick han avsked från sitt arbete. Han har arbetslöshetsersättning.

Kaatarina Haavistola: Hon är polis och granskare av barnpornografibrott. Hon är utbildad vid dåvarande rikskriminalpolisen. Hon har bedömt de tre filmerna som grovt barnpornografiska. De visar ett tydligt pornografiskt motiv och innehåller moment som gör att hon har bedömt dem som grova.

DOMSKÄL

Skuld

Genom utredningen är det klarlagt att David Holmgren har skildrat målsäganden i pornografisk film vid tre olika tillfällen vid de tider och platser som åklagaren angett.

David Holmgren har förnekat gärningen dock har han vidgått att han har filmat målsäganden på sätt som framgått av filmerna. Han har invänt *att* han befunnit sig i straffrättsvillfarelse, *att* han saknat uppsåt till gärningarna *att* gärningarna under alla omständigheter inte är att bedöma som grova eftersom målsäganden inte utnyttjats på ett särskilt hänsynslöst sätt.

Tingsrätten övergår nu till att pröva om David Holmgren ska dömas för de av åklagaren påstådda gärningarna.

Har David Holmgren befunnit sig i straffrättsvillfarelse?

David Holmgren har invänt att han befunnit sig i straffrättsvillfarelse. Av brottsbalken 24 kap 9 § framgår att en gärning som någon begår i villfarelse rörande dess tillåtlighet (straffrättsvillfarelse) inte ska medföra ansvar för honom om villfarelsen på grund av att fel förekommit vid kungörandet av den straffrättsliga bestämmelsen eller av annan orsak varit uppenbart ursäktlig. Av förarbete,

lagtextens utformning samt praxis framgår att det endast är i undantagsfall som en gärningsman på denna grunden kan gå fri från ansvar.

David Holmgren har anfört att han inte kände till att det var straffbart att skildra eller avbilda ett tillåtet sexuellt umgänge som skedde frivilligt mellan personer över 15 år samt att lagstiftningen om barnpornografi är så motsägelsefull att hans straffrättsvillfarelse därmed skulle ha varit uppenbart ursäktlig.

Det är ett samhällseligt ansvar att känna till lagars innehåll. Den straffrättsvillfarelse som David Holmgren menar att han befunnit sig i är inte sådan att den är uppenbart ursäktlig. Han ska således inte gå fri från ansvar på grund av straffrättsvillfarelse.

Har David Holmgren haft uppsåt till gärningarna?

Tingsrätten övergår till att pröva om han haft uppsåt till gärningarna. Det är klarlagt att han filmat målsäganden vid tre olika tillfällen. Av målsägandens berättelse framgår att han varken frågat henne innan gärningarna eller i efterhand försäkrat sig om hennes inställning. Med hänsyn härtill finner tingsrätten att han i vart fall varit likgiltig till att skildra henne i pornografisk film och att han därmed således haft uppsåt till gärningarna.

Är gärningarna att bedöma som grovt brott?

Tingsrätten övergår till att pröva om gärningarna är att bedöma som grova brott.

Åklagaren har gjort gällande att samtliga gärningar är att bedöma som grova brott eftersom målsäganden utnyttjats på ett särskilt hänsynslöst sätt.

Enligt 16 kap 10 a § brottsbalken ska vid bedömning av om ett barnpornografibrott är grovt särskilt beaktas om det har begåtts yrkesmässigt eller i vinstsyfte, utgjort ett led i brottslig verksamhet som utövats systematiskt eller i större omfattning, avsett en särskilt stor mängd bilder eller avsett bilder där barnen är särskilt unga, utsätts för våld eller tvång eller utnyttjas på annat särskilt hänsynslöst sätt. Uppräkningen är inte uttömmande. Även andra omständigheter kan kvalificera brottet.

Det anges vidare i förarbetena att bestämmelsen om grovt barnpornografibrott borde kunna tillämpas vid framställning eller hantering även av en enstaka film om filmen

i fråga visar ett barn som utsätts för särskilt hänsynslös behandling. (prop. 1997/98:43 s. 97).

Bestämmelsen om vilka omständigheter som ska medföra att ett barnpornografibrott rubriceras som grovt ändrades den 1 juli 2010. Ett av de tidigare gällande rekvisiten för grovt brott, att brottet avsett bilder där barn utsätts för särskilt hänsynslös behandling, ersattes med de nu gällande rekvisiten att brottet avsett bilder där barnen är särskilt unga, utsätts för våld eller tvång eller utnyttjas på annat särskilt hänsynslöst sätt. Syftet med reformen var att förtydliga vad som tidigare avsetts med formuleringen särskilt hänsynslös behandling.

Utöver barnets ålder och att det utsätts för våld eller tvång anges som exempel på innehåll som bör medföra att brottet bedöms som grovt att barnet förnedrats eller har berövats rörelsefriheten (prop. 2009/10:70 s. 29).

Vittnet Kaarina Haavistola har redogjort för varför filmerna klassificerats som grov barnpornografi. Hon har särskilt angett att målsäganden blivit oralt penetrerad och utsatt för ganska brutal hantering. Tingsrätten har tagit del av filmerna. Genom det åberopade granskningsprotokollet samt Kaarina Haavistolans vittnesmål är det utrett att filmerna är att klassificera som grov barnpornografi. Med hänsyn till filmernas art, särskilt i beaktande av dominans och penetration med viss brutal hantering, finner tingsrätten att målsäganden har utnyttjats på ett särskilt hänsynslöst sätt. Samtliga tre gärningar är därmed att bedöma som grova brott. Tingsrätten delar således åklagarens bedömning om hur gärningarna ska rubriceras. David Holmgren ska dömas för grovt barnpornografibrott.

Påföljd

Vilken påföljd ska David Holmgren dömas till?

David Holmgren förekommer inte i belastningsregistret med något avsnitt av intresse för påföljdbestämmingen. Frivården Fridhemsplan har i yttrande uttalat att det finns ett övervakningsbehov men med hänsyn till David Holmgrens inställning

till brottsförebyggande insatser har frivården konstaterat att en skyddstillsyn inte går att fylla med lämpligt innehåll.

Minimistrafvet för grovt barnpornografibrott är fängelse sex månader. Vid en sammantagen bedömning finner tingsrätten att gärningarnas samlade straffvärde uppgår till fängelse 6 månader.

David Holmgren har gjort gällande att barnpornografibrott, tillika grovt sådant, inte är ett artbrott och att han därmed inte ska dömas till fängelse. Det är en fråga som har diskuterats i praxis. Det finns skäl som talar för att brottets art inte sällan i viss mån kan utgöra skäl för fängelse. I NJA 2013 s 307 uttalade Högsta Domstolen att presumtionen för fängelse varierar inom ramen för samma brottstyp beroende på gärningens karaktär och att det inte är motiverat att generellt bedöma barnpornografibrott som brott av sådan art att fängelse normalt bör följa. Grovt barnpornografibrott anses emellertid vara ett brott av sådan art att påföljden bör bestämmas till fängelse om inte speciella skäl med tillräcklig styrka i det enskilda fallet talar för någon annan påföljd. Det finns därmed en presumtion för fängelse (jfr NJA 2002 s 265 och Hovrätten över Skåne och Blekinge dom i B 148-16). Det har inte framkommit några speciella skäl att välja en annan påföljd än fängelse. Påföljden bestäms till fängelse sex månader.

Skadestånd

Målsäganden har begärt sammanlagt 87 000 kr och ränta avseende kränkning och sveda och värk.

Ersättning för sveda och värk

Det är målsäganden som har bevisbördan för sitt yrkande om sveda och värk. Hon har inte åberopat någon bevisning. Mot David Holmgrens bestridanden av yrkandet är det inte visat att hon har rätt till ersättning för sveda och värk. Yrkandet ska därmed ogillas.

Yrkandet för kränkning

Gärningarna har inneburit en allvarlig kränkning av målsägandens integritet. Ersättning för kränkning ska utgå. Med beaktande av samtliga omständigheter i målet finner tingsrätten skäligt belopp för ersättning för kränkning vara sammanlagt 40 000 kr fördelat med 10 000 kr under respektive åtalpunkt 1 och 2 samt 20 000 kr för åtalpunkten 3. Skäl jämka beloppen föreligger inte. På beloppen ska utgå ränta.

Sekretess

Sekretessen enligt 35 kap 12 § offentlighets- och sekretesslagen ska vara fortsatt tillämplig på det inom stängda dörrar förevisade filmerna. Vidare ska sekretessen bestå för de uppgifter som förebringats inom stängda dörrar och som kan röja målsägandens identitet. Sekretessförordnandet innefattar identitetsuppgifter och uppgifter som kan leda till att identiteten kan klarläggas, inklusive ljud- och bildupptagningar av förhör som hållits inom stängda dörrar.

Brottsofferfond

David Holmgren har dömts för brott i vilket fängelse ingår i straffskalan. Han ska därför betala en avgift till brottsofferfonden med 800 kr.

Ersättning

Av försvarare och målsägandebiträdet begärd ersättning bedöms som skälig. Kostnaderna för det offentliga försvaret ska, med hänsyn till David Holmgrens personliga och ekonomiska situation, staten i sin helhet betala.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 400)

Den som vill överklaga ska göra det till Hovrätten över Skåne och Blekinge. Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten senast den 25 oktober 2016.

Ingela Klinteberg

BLEKINGE TINGSRÄTT
Blekinge tr
Domare 5.

DOM
2016-10-04

B 468-16

De domare som har deltagit i avgörandet är rådmannen Ingela Klinteberg samt nämndemännen Lennart Gustafsson, Cecilia Nyström och Ola Sunnerfjell. Domarna är eniga.



SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I BROTTMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten.** Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras i vissa fall att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,

3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd krävs och sådant inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det, i de fall prövningstillstånd krävs, klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I vilka fall krävs prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en tingsrätts dom om den tilltalade

1. inte dömts till annan påföljd än böter, eller
2. frikänts från ansvar och brottet inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Enskilt anspråk (skadeståndstalan)

För att hovrätten ska pröva en skadeståndstalan krävs prövningstillstånd. Från denna regel gäller följande undantag:

Överklagas domen även i brottmålsdelen och avser överklagandet frågan om den tilltalade ska dömas till ansvar för en gärning krävs inte prövningstillstånd för ett till denna gärning kopplat enskilt anspråk i de fall

1. det enligt ovanstående regler inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen, eller
2. prövningstillstånd i brottmålsdelen meddelas av hovrätten.

Beslut i övriga frågor

Krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen krävs även prövningstillstånd vid beslut som endast får överklagas i samband med överklagande av domen.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis, samt

6. om prövningstillstånd behövs, de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att målsäganden eller den tilltalade ska infinna sig personligen vid huvudförhandlingen i hovrätten. Är den tilltalade anhållen eller häktad, ska det anges.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud.

Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

Om ni tidigare informerats om att förenklad delgivning kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.